

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

VALSTYBĖS IŽDO 2021 M. FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

2022-04- Nr. (3.81E-02)
(data)

I. BENDROJI DALIS

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatymu įsteigtas Lietuvos Respublikos valstybės išdas (toliau – valstybės išdas). Valstybės išdą valdo ir už jo valdymą atsako Lietuvos Respublikos finansų ministerija (toliau – Finansų ministerija) (įmonės kodas 288601650, Lukiškių g. 2, 01512 Vilnius). Lietuvos banke atidarytos Valstybės išdo sąskaitos sudaro valstybės išdo bendrąją sąskaitą. Įstatyme numatytos valstybės išdo funkcijos:

- 1) valstybės piniginių išteklių kaupimas valstybės išdo bendrojoje sąskaitoje, lėšų, esančių šioje sąskaitoje, išdavimas ir racionalus naudojimas, šių procedūrų apskaita ir kontrolė;
- 2) skolinimasis valstybės vardu;
- 3) valstybės vardu priimtų įsipareigojimų išplatinus Vyriausybės vertybinius popierius (toliau – VVP), pasirašius paskolų sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, valdymas;
- 4) valstybės vardu sudaromų finansinių sandorių apskaita;
- 5) informacijos apie valstybės piniginių išteklių sukaupimą ir išdavimą ir atskaitomybės rengimas bei teikimas;
- 6) valstybės piniginių išteklių srautų prognozavimas;
- 7) laikinai laisvų valstybės piniginių išteklių naudojimas ir investavimas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, valstybės išdas pripažįstamas išteklių fondu ir yra atskiras viešojo sektoriaus subjektas (viešojo subjekto menamas kodas MVAL1).

Valstybės išdo apskaita tvarkoma atskirai nuo Finansų ministerijos apskaitos, sudaromas ir teikiamas atskiras finansinių ataskaitų rinkinys. Į valstybės išdo apskaitą įtraukiamos visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, susiję su išteklių fondo veikla ir įgyvendinamais uždaviniais.

Kontroliuojamųjų ir asocijuotųjų subjektų ir kitų subjektų valstybės išdas neturi.

Finansinių ataskaitų duomenys pateikiami eurais ir euro centais.

Valstybės išdo finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas remiantis 2021 m. gruodžio 31 d. duomenimis.

II. APSKAITOS POLITIKA

Valstybės išdo finansinė apskaita tvarkoma ir metinės finansinės atskaitos sudaromos vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, 26-uju viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartu (toliau – VSAFAS) „Fondų apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“, Lietuvos Respublikos

finansų ministro 2020 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. 1K-378 „Dėl valstybės išdo apskaitos tvarkymo“ patvirtinta apskaitos politika, sąskaitų planas, Valstybės skolos ir piniginių išteklių valdymo posistemio (VSPIVS) ir Lietuvos Respublikos valstybės išdo sąskaitų plano buhalterinių sąskaitų susiejimo schema, apskaitos dokumentų pasirašymo ir apskaitos registrų sudarymo taisyklės, asmenų, kurie turi teisę parengti ir pasirašyti arba tik pasirašyti Lietuvos Respublikos valstybės išdo apskaitos dokumentus, sąrašas, inventorizavimo tvarkos aprašas (su vėlesniais pakeitimais), kitais VSAFAS ir kitais teisės aktais.

Valstybės vardu gautos trumpalaikės ir ilgalaikės paskolos iš vidaus ir užsienio kreditorių, išleisti Vyriausybės vertybiniai popieriai vidaus ir užsienio rinkose bei skolinimosi išlaidos valstybės išdo apskaitomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo nuostatomis ir apskaitos principais, metodais ir taisyklėmis, nustatytomis 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“ ir kituose VSAFAS.

Tvarkant valstybės išdo apskaitą ir sudarant ataskaitų rinkinius, buvo laikomasi apskaitos tęstinumo principo.

Investicijos į ne nuosavybės vertybinius popierius.

Valstybės išdo investicijomis į ne nuosavybės vertybinius popierius laikomos investicijos į:

- vertybinius popierius, laikomus iki išpirkimo termino (vertybiniai popieriai, kurie turi nustatytus mokėjimus ir nustatytą išpirkimo terminą, jei valstybės išdas ketina ir gali laikyti šią investiciją iki išpirkimo termino);
- vertybinius popierius, skirtus parduoti (vertybiniai popieriai, kurie įsigijami pardavimui arba siekiant pelno iš jų kainų svyravimo arba vertybiniai popieriai, kurių išpirkimo terminas nėra nustatytas).

Investicijos į ne nuosavybės vertybinius popierius pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojamos įsigijimo savikaina, kurią sudaro sumokėta arba mokėtina pinigų arba pinigų ekvivalentų suma ar kito mainais atiduoto turto vertė.

Kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas iki išpirkimo termino laikomi ilgalaikiai ne nuosavybės vertybiniai popieriai yra įvertinami amortizuota savikaina. Amortizuota savikaina apskaičiuojama pritaikius apskaičiuotų palūkanų normą, buvusią finansinio turto pirminio pripažinimo momentu. Apskaičiuotų palūkanų normos nustatomos atsižvelgiant į analogiškos trukmės finansinių priemonių palūkanų normas. Jei taikoma apskaičiuotųjų palūkanų norma atitinka rinkos palūkanų normą, investicijų į vertybinius popierius amortizuota savikaina sutampa su įsigijimo savikaina, o kai vertybiniai popieriai rinkos sąlygomis įsigijami su premija ar diskontu, amortizuota savikaina nustatoma remiantis apskaičiuotų palūkanų norma, atsižvelgiant tik į pirminio įsigijimo metu pripažintą diskontą arba premiją. Vertybinių popierių amortizacija skaičiuojama taikant SAC procedūrą (SAC – angl. Scientific Amortized Cost – taikomoji amortizuota savikaina), kai amortizuota vertybinių popierių pozicijos vertė nustatoma būsimus pinigų srautus diskontuojant pagal efektyvią palūkanų normą. Pagal vertybinių popierių nominalą mokamos palūkanos nėra kapitalizuojamos, o apskaitomos tam skirtose trumpalaikio turto sąskaitose. Atitinkamai, premija arba diskontas, susiformavę pirminio pripažinimo metu, pagal efektyvią palūkanų normą paskirstomi eksponentiniu būdu per visą vertybinių popierių apyvartos laikotarpį.

Indėliai. Indėliais pripažįstami visi indėliai bankuose, kurių terminas ilgesnis nei 3 mėnesiai. Pirminio pripažinimo momentu apskaitoje indėliai registruojami įsigijimo savikaina. Paskesnio įvertinimo

metu ilgalaikiai indėliai parodomi amortizuota savikaina, o trumpalaikiai indėliai – įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Amortizuota savikaina apskaičiuojama pritaikius apskaičiuotų palūkanų normą, buvusią finansinio turto pirminio pripažinimo momentu. Apskaičiuotų palūkanų normos nustatomos atsižvelgiant į analogiškos trukmės finansinių priemonių palūkanų normas. Jei taikoma apskaičiuotųjų palūkanų norma atitinka rinkos palūkanų normą, indėlių amortizuota savikaina sutampa su įsigijimo savikaina.

Gautinos sumos. Gautinos sumos apskaitoje registruojamos tada, kai valstybės išdas įgyja teisę gauti pinigų ar kitą finansinį turtą pagal 17-ąjį VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“.

Pirminio pripažinimo metu visos gautinos sumos apskaitoje registruojamos įsigijimo savikaina. Paskesnio įvertinimo metu ilgalaikės gautinos sumos apskaitomos ir finansinėse ataskaitose rodomos amortizuota savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius, o trumpalaikės gautinos sumos – įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius. Jeigu suteiktų paskolų palūkanų normos yra kintamos ir jos nustatyto terminu pasikeičia, amortizuota savikaina yra perskaičiuojama, pritaikius naują, t. y. pagal sutarties sąlygas pasikeitusią, palūkanų normą.

Jei ilgalaikės gautinos sumos palūkanų norma atitinka rinkos palūkanų normą, gautinos sumos amortizuota savikaina sutampa su įsigijimo savikaina. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną iš ilgalaikių gautinų sumų į trumpalaikes gautinas sumas (ilgalaikių gautinų sumų einamųjų metų dalį) išskeliama gautinų sumų dalis, kuri bus gražinta per ateinančius 12 mėnesių.

Sudarant finansinės būklės ataskaitą, vadovaujantis 17-uoju VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, išankstinių mokėjimų ir gautinų sumų balansinė vertė apskaitoje mažinama įvertinus nuvertėjimo nuostolius, t. y. sumos rodomos grynąja verte, atėmus nustatytas neatgautinas sumas. Gautinų sumų nuvertėjimo nuostoliai priklausomai nuo gautinos sumos kilmės apskaitoje priskiriami prie pagrindinės ar finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų.

Gautinos sumos iš mokesčių rodomos grynąja verte pagal mokesčių administratorių pervestinas sumas ir jų nuvertėjimas nėra skaičiuojamas ir registruojamas.

Gautinų paskolų, gautinų palūkanų ir gautinų baudų ir delspinigių nuvertėjimas skaičiuojamas remiantis Valstybės perskolinamų paskolų ir valstybės garantuojamų paskolų grupavimo taisyklėmis, patvirtintomis 2012 m. sausio 5 d. finansų ministro įsakymu Nr. 1K-440 „Dėl Valstybės perskolinamų paskolų ir valstybės garantuojamų paskolų grupavimo taisyklių patvirtinimo“. Valstybės išdo gautinos sumos nurašomos tik tada, kai netenkama teisės kontroliuoti šių sumų arba jų dalies. Gautinos sumos, administruojamos Valstybės įmonės Turto banko, apskaitoje registruojamos pagal VĮ Turto banko pateiktus susistemintus apskaitos duomenis.

Gautinos sumos, susijusios su valstybės nekilnojamojo turto ir valstybės ar savivaldybės nekilnojamojamam turtui priskirtų valstybinės žemės sklypų ir kitų nekilnojamųjų daiktų pardavimu viešo aukciono būdu ir valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų privatizavimu viešo aukciono būdu, ir su jomis susijusios gautinos sumos valstybės išdo apskaitoje registruojamos vadovaujantis Valstybės įmonės Turto banko ataskaitomis, kurios teikiamos vadovaujantis Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo duomenų, reikalingų valstybės išdo finansinėms ataskaitoms sudaryti, teikimo Finansų ministerijai tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. 225 „Dėl Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo atsiskaitymo už savo vykdomas veiklas tvarkos aprašo patvirtinimo“. Šios gautinos sumos registruojamos išskiriant gautinų sumų nuvertėjimą.

Gautinos sumos, susijusios su Nacionalinės žemės tarnybos pervedamomis lėšomis valstybės ir savivaldybių išdams ir VI „Valstybės žemės fondas“ už paduodamus valstybinės žemės sklypus, ir su jomis susijusios gautinos sumos valstybės išdo apskaitoje registruojamos vadovaujantis LR Finansų ministerijos Audito, apskaitos ir nemokumo valdymo departamento 2016 m. spalio 28 d. parengtomis rekomendacijomis dėl Nacionalinės žemės tarnybos pervedamų lėšų savivaldybėms ir VI „Valstybės žemės fondas“ už parduodamus valstybinės žemės sklypus buhalterinės apskaitos.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai. Pinigai, indėliai iki 3 mėnesių ir vertybiniai popieriai iki 3 mėnesių Lietuvos banko ir kitų bankų sąskaitose laikomi pinigais ir pinigų ekvivalentais. Pinigai ir pinigų ekvivalentai, išskyrus trumpalaikes investicijas, apskaitoje registruojami gavus finansavimo sumas, skolininkui apmokėjus gautinas sumas, pardavus finansinį turtą, į banko sąskaitą įplaukus lėšoms.

Trumpalaikiai vertybiniai popieriai ir indėliai, kurių trukmė yra iki 3 mėnesių, priskiriami prie pinigų ir pinigų ekvivalentų, tačiau jų apskaita analogiška investicijų į vertybinius popierius ir indėlius, kurių trukmė yra ilgesnė nei trys mėnesiai, apskaitai.

Finansavimo sumos. Valstybės išdo finansavimo sumomis pripažįstamos finansavimo sumos, neatlygintinai gautos iš užsienio valstybių, tarptautinių organizacijų, Europos Sąjungos ir kitų šaltinių. Valstybės išdo gautinos, gautos, panaudotos, perduotos ir gražintos finansavimo sumos grupuojamos pagal finansavimo šaltinius. Finansavimo šaltinių sąrašas patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. 1K-265 „Dėl Asignavimų valdytojų programų, finansuojamų iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, finansavimo šaltinių klasifikacijos patvirtinimo“.

Gautinos finansavimo sumos valstybės išdo apskaitoje registruojamos, kai gautiną finansavimo sumą galima tiksliai įvertinti pagal atsakingųjų institucijų pateiktą informaciją. Gautinos finansavimo sumos, kurių patikimai nebuvo galima įvertinti iš anksto, registruotos lėšų gavimo momentu. Kai pinigai faktiškai gaunami į valstybės išdo sąskaitas Lietuvos banke, gautos finansavimo sumos registruojamos mažinant gautinas finansavimo sumas pagal konkretų finansavimo šaltinį.

Valstybės išdo gautos finansavimo sumos perduodamos viešojo sektoriaus subjektams programoms vykdyti. Viešojo sektoriaus subjektams perduotos finansavimo sumos, kurios buvo gautos iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių, tarptautinių organizacijų ir kitų šaltinių, valstybės išdo sąnaudomis nepripažįstamos. Perduotos finansavimo sumos detalizuojamos pagal šiuos požymius: subjektą, valstybės funkciją, ekonominę klasifikaciją, finansavimo šaltinį. Viešojo sektoriaus subjektų į valstybės išdą gražintos finansavimo sumos, nepriklausomai nuo to, ar finansavimo sumos buvo perduotos einamaisiais ataskaitiniais metais, ar per praėjusius metus, apskaitoje registruojamos mažinant perduotas finansavimo sumas už ataskaitinį laikotarpį.

Finansavimo sumos, kurias valstybės išdas privalo gražinti finansavimo sumų davėjui pagal atsakingosios institucijos raštu persiūtą finansavimo sumų davėjo pranešimą, yra registruojamos didinant gražintas finansavimo sumas.

Kiekvieno ataskaitinio ketvirčio pabaigoje pagal kiekvieną finansavimo šaltinį įvertinama, ar perduotos finansavimo sumos neviršija gautų finansavimo sumų. Jei perduotos finansavimo sumos yra didesnės nei gautos, perduotų finansavimo sumų dalis, viršijanti gautą finansavimą, ketvirčio paskutinę dieną perregistruojama į sukauptas gautinas sumas pagal konkretų finansavimo šaltinį. Kito ketvirčio pirmą dieną perregistravimo operacijos stornuojamos.

Kiekvienam ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus, valstybės išdas iš viešojo sektoriaus subjektų, kuriems valstybės išdas gali perduoti ir (arba) yra perdavęs finansavimo sumas, gauna pažymas, kuriose pagal paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos būklę pateikiama informacija apie viešojo sektoriaus subjekto sukauptas finansavimo pajamas, gautinas finansavimo sumas, gautas finansavimo sumas, gražintinas finansavimo sumas. Pažymose pateikta informacija, susijusi su finansavimo sumomis iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų, sutikrinama su viešojo sektoriaus subjektų valstybės išdui teikiamomis Europos Sąjungos, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo gražintinų ir gražintų lėšų ataskaitomis, teikiamomis vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 1K-197 „Dėl Europos Sąjungos, 2004–2009 metų Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų ir 2007–2012 metų Lietuvos Respublikos ir Šveicarijos Konfederacijos bendradarbiavimo programos, kuria siekiama sumažinti ekonominius ir socialinius skirtumus išsiplėtusioje Europos Sąjungoje, finansinės paramos bei bendrojo finansavimo gražintų, gražintinų sumų, nurašytų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis padengtų skolų registravimo žurnalo ir gražintų, gražintinų sumų, nurašytų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis padengtų skolų ataskaitos formų patvirtinimo“.

Finansiniai įsipareigojimai. Valstybės išde visi įsipareigojimai laikomi finansiniais įsipareigojimais ir skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius.

Gautos paskolos ir išleisti Vyriausybės vertybiniai popieriai pirminio pripažinimo metu apskaitoje registruojami įsigijimo savikaina, o kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas – amortizuota savikaina. Gautų paskolų ir išleistų Vyriausybės vertybinių popierių amortizuota savikaina apskaičiuojama pritaikius apskaičiuotų palūkanų normą, buvusią finansinio įsipareigojimo pirminio pripažinimo momentu.

Apskaičiuotų palūkanų normos nustatomos atsižvelgiant į analogiškos trukmės finansinių priemonių palūkanų normas. Jei taikoma apskaičiuotųjų palūkanų norma lygi rinkos palūkanų normai, finansinio įsipareigojimo amortizuota savikaina yra lygi įsigijimo savikainai. Kai vertybiniai popieriai rinkos sąlygomis išplatinami su premija ar diskontu, amortizuota savikaina nustatoma remiantis apskaičiuotų palūkanų norma, atsižvelgiant tik į pirminio įsigijimo metu pripažintą diskontą arba premiją. Vertybinių popierių amortizacija skaičiuojama taikant SAC procedūrą (SAC – angl. Scientific Amortized Cost – taikomoji amortizuota savikaina), kai amortizuota vertybinių popierių pozicijos vertė nustatoma būsimus pinigų srautus diskontuojant pagal efektyvią palūkanų normą. Pagal vertybinių popierių nominalą mokamos palūkanos nėra kapitalizuojamos, o apskaitomos tam skirtose trumpalaikio turto sąskaitose. Atitinkamai, premija arba diskontas, susiformavę pirminio pripažinimo metu, pagal efektyvią palūkanų normą paskirstomi eksponentiniu būdu per visą vertybinių popierių apyvartos laikotarpį. Jeigu gautų paskolų ar išleistų vyriausybės vertybinių popierių palūkanų normos yra kintamos ir jos nustatytu terminu pasikeičia, amortizuota savikaina yra perskaičiuojama, pritaikius naują, t. y. pagal sutarties sąlygas pasikeitusią, palūkanų normą.

Ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai, susiję su rinkos kainomis kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas įvertinti tikrąja verte, remiantis kainomis, paskelbtomis aktyviojoje rinkoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną. Tikrosios vertės padidėjimo sumos priskiriamos prie finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų, o sumažėjimo sumos – prie finansinės ir investicinės veiklos pajamų.

Vadovaujantis Valstybės piniginių išteklių valdymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2012 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 1K-417 „Dėl su Lietuvos Respublikos

Vyriausybės skolinimosi valstybės vardu ir skolinantis prisiimtų įsipareigojimų bei valstybės piniginių išteklių valdymu susijusių teisės aktų patvirtinimo ir komisijų sudarymo“, valstybės išteklių fondų sąskaitose esančios laikinai laisvos lėšos gali būti naudojamos valstybės biudžeto, Europos Sąjungos paramos ir skolintų lėšų srautams subalansuoti su sąlyga, kad jos bus gražintos esant mokėjimų iš pinigų fondų sąskaitų poreikiui. Tokiu atveju registruojami kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai fondams.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ilgalaikių įsipareigojimų apskaičiuota dalis, kuri turi būti gražinta per 12 mėnesių, skaičiuojant nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos, perkeliama į atitinkamą ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalies sąskaitą. Su sandorių sudarymu susijusios išlaidos pripažįstamos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis ir į įsigijimo savikainą neįtraukiamos.

Ilgalaikis ar trumpalaikis įsipareigojimas nurašomas iš apskaitos, kai įsipareigojimas yra apmokamas arba kai įsipareigojimą nurašo kreditorius.

Atidėjiniai. Atidėjiniai pripažįstami ir registruojami apskaitoje tik tada, kai dėl praeityje buvusiojo įvykio valstybės išdas turi dabartinę teisinę prievolę ar neatšaukiamą pasižadėjimą ir tikimybę, kad įsipareigojimą reikės padengti turtu, yra didesnė už tikimybę, kad nereikės, o įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Jei patenkinamos ne visos šios sąlygos, atidėjiniai nėra pripažįstami, o informacija apie susijusį su tikėtina sumokėti suma neapibrėžtąjį įsipareigojimą yra pateikta aiškinamojo rašto pastabose. Atidėjiniai yra peržiūrimi paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną ir koreguojami, atsižvelgiant į naujus įvykius ar aplinkybes, kad būtų parodytas tiksliausias dabartinis įvertinimas.

Atidėjiniai apskaičiuojami vadovaujantis 18 VSAFAS ir Valstybės perskolinamų paskolų ir valstybės garantuojamų paskolų grupavimo taisyklėmis. Ilgalaikiai atidėjiniai dėl valstybės garantuojamų paskolų yra diskontuojami iki dabartinės jų vertės.

Išvestinės finansinės priemonės. Rizikai valdyti valstybės išdas gali naudoti išvestines finansines priemones. Išvestinės finansinės priemonės pirmą kartą apskaitoje registruojamos tada, kai valstybės išdas pagal sutartį įgyja teisę gauti turtą arba prisiima įsipareigojimą atsiskaityti turtu.

Iš išvestinės finansinės priemonės atsirandantis finansinis turtas arba finansinis įsipareigojimas pirminio pripažinimo metu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną sudarant finansines ataskaitas iš išvestinių finansinių priemonių atsirandantis finansinis turtas ir finansinis įsipareigojimas įvertinami ir pateikiami finansinėse ataskaitose tikrąja verte, išskyrus tuos atvejus, kai jų tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta.

Išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė nustatoma taikant diskontuotų pinigų srautų metodą, diskontavimui taikant rinkos palūkanų normų derinius.

Jei iš išvestinės finansinės priemonės atsirandančio finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų tikrajai vertei nustatyti negali būti pritaikytas diskontuotų pinigų srautų metodas, tai iš tos priemonės atsiradęs finansinis turtas apskaitoje rodomas įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius, o finansinis įsipareigojimas rodomas įsigijimo savikaina. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną iš ilgalaikių išvestinių finansinių priemonių į trumpalaikes išvestines finansines priemones iškeliami išvestinių finansinių priemonių dalis, kuri bus gauta ir/arba gražinta per ateinančius 12 mėnesių. Ta pati išvestinė finansinė priemonė ar jos dalis dėl rinkos pokyčių gali keisti savo formą – iš turto tapti įsipareigojimu ir atvirkščiai.

Pajamos. Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, neatsižvelgiant į pinigų gavimo momentą. Pajamos skirstomos į pagrindinės veiklos, kitos veiklos pajamas ir finansinės ir investicinės veiklos pajamas.

Valstybės išde pagrindinės veiklos pajamas sudaro finansavimo pajamos, mokesčių pajamos, paslaugų pardavimo pajamos ir kitos pajamos.

Mokesčių pajamos pripažįstamos tą ataskaitinį laikotarpį, kurį įvyksta mokestinis įvykis, pagal mokesčių administratorių teikiamas ataskaitas, neatsižvelgiant į pinigų gavimo momentą.

Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo atskaitiniu laikotarpiu, kai patiriamos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos. Finansavimo pajamomis taip pat pripažįstamos finansavimo sumos, gautos iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir (arba) tarptautinių organizacijų, jei finansavimo sumų davėjas ar šias lėšas administruojanti institucija patvirtina, kad finansavimo sumų likutis neturi būti naudojamas, perduodamas ir (arba) grąžinamas ir gali būti įskaitytas į valstybės biudžetą.

Valstybės išdo pajamomis pripažįstamos kitų viešojo sektoriaus subjektų administruojamos ir (arba) surenkamos pajamos (pavyzdžiui, mokesčių, rinkliavų, administracinių baudų, turto pardavimo ir kitos pajamos), kurios neatlygintinai pervedamos į valstybės išdą. Valstybės išdo pajamomis pripažįstamos ir viešojo sektoriaus subjektų administruojamos ir (arba) surenkamos pajamos, kurių dalis teisės aktų nustatyta tvarka yra skiriama kitų viešojo sektoriaus subjektų programoms finansuoti.

Įplaukos, gautos į valstybės išdo bendrąją sąskaitą, už biudžetinių įstaigų suteiktas paslaugas, turto nuomą, ir skirtos programoms finansuoti, nėra pripažįstamos valstybės išdo pajamomis.

Kitos veiklos pajamas valstybės išde sudaro administracinių baudų, sumų už konfiskuotą turtą ir kitų netesybų, susijusių su kita nei finansinė ar investicinė veikla, pajamos, prekių, turto pardavimo pajamos ir turto naudojimo pajamos ir kitos pajamos.

Valstybės išdo finansinės ir investicinės veiklos pajamas sudaro palūkanų pajamos, dividendų pajamos, baudų ir delspinigių pajamos, pajamos dėl teigiamos valiutos kurso pasikeitimo įtakos, vertybinių popierių perkainojimo pelnas, išvestinių finansinių priemonių pajamos, finansinio turto perleidimo pelnas ir kitos finansinės ir investicinės veiklos pajamos.

Sąnaudos. Sąnaudos apskaitoje registruojamos vadovaujantis kaupimo principu tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kuriuo patiriamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką.

Valstybės išdo apskaitoje visos sąnaudos skirstomos į pagrindines veiklos sąnaudas, kitos veiklos sąnaudas, finansines ir investicines veiklos sąnaudas.

Finansavimo sąnaudomis valstybės išdo apskaitoje pripažįstamos per tam tikrą laikotarpį kitam viešojo sektoriaus subjektui suteiktos ar teiktinos finansavimo sumos iš valstybės išdo pajamų arba ne viešojo sektoriaus subjektui suteiktos ar teiktinos finansavimo sumos, gautos iš užsienio valstybių, tarptautinių organizacijų, Europos Sąjungos, savivaldybių biudžetų ir kitų šaltinių. Kai finansavimas yra skiriamas Finansų ministerijai, kaip asignavimų valdytojui, valstybės išdo apskaitoje pripažįstamoms valstybės skolos tvarkymo sąnaudoms apmokėti ir kai šių išlaidų duomenys yra gaunami per Valstybės biudžeto apskaitos ir mokėjimų sistemos (VBAMS) bendruosius žurnalus, papildomai registruojamos finansavimo sąnaudos ir mokėtinos sumos, o kitu įrašu mažinamos pripažintos finansavimo sąnaudos ir mokėtinos sumos.

Sąnaudų dydis įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų arba pinigų ekvivalentų suma. Tais atvejais, kai numatytas ilgas atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos iš bendros mokėtinos sumos, sąnaudų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą, taikant rinkos palūkanų normą.

Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas valstybės išde sudaro palūkanų sąnaudos už gautas paskolas ir išleistus Vyriausybės vertybinius popierius, baudų ir delspinigių sąnaudos, nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudos, neigiama valiutų kurso įtaka ir išvestinių finansinių priemonių sąnaudos, kitos su sandorių sudarymu susijusios išlaidos (komisinis mokestis už sandorio sudarymą), atidėjinių sąnaudos, neigiamų palūkanų ir kitos.

Sandoriai užsienio valiuta. Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu registruojami apskaitoje pagal sandorio dieną galiojusį Lietuvos banko skelbiamą užsienio valiutos kursą. Pelnas ir nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta bei iš užsienio valiuta išreikšto finansinio turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo dieną yra registruojami finansinės ir investicinės veiklos pajamų ar sąnaudų sąskaitose. Valiutinių straipsnių likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos Lietuvos banko skelbiamą Lietuvos Respublikos piniginio vieneto ir užsienio valiutos santykį.

Turto nuvertėjimas. Finansinio turto vertė yra sumažėjusi, jei jo balansinė vertė yra didesnė už tikėtiną atgauti už tą finansinį turtą sumą. Finansinio turto nuvertėjimo nuostoliai – suma, kuria, finansinio turto balansinė vertė yra didesnė už sumą, tikėtiną atgauti perleidžiant ar naudojant finansinį turtą. Nuostoliai dėl finansinio turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami taip:

- apskaičiuotų nuostolių suma mažinant finansinio turto balansinę vertę;
- ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas.

Jei per kitą ataskaitinį laikotarpį finansinio turto nuvertėjimo ar abejotinos skolos suma sumažėja, finansinio turto nuvertėjimo nuostoliai turi būti sumažinami arba panaikinami.

Suteiktų paskolų ir susijusių gautinų sumų nuvertėjimas įvertinamas vadovaujantis Valstybės perskolinamų paskolų ir valstybės garantuojamų paskolų grupavimo taisyklėmis

Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas. Valstybės išdo neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas registruojami nebalansinėse sąskaitose. Informacija apie neapibrėžtuosius įsipareigojimus pateikiama aiškinamojo rašto pastabose. Kai tikimybė, kad reikės panaudoti turtą įsipareigojimui padengti, yra maža, informacija apie juos aiškinamajame rašte nebūtina. Informacija apie neapibrėžtąjį turtą ir įsipareigojimus peržiūrima kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną.

Neapibrėžtasis turtas finansinėse ataskaitose nerodomas, kol nėra aišku, ar jis duos valstybės išdui ekonominės naudos (pvz., baudos už sutartinių įsipareigojimų nevykdymą). Jei ekonominė nauda tikėtina, tačiau nežinoma, ar ji tikrai bus gauta, informacija apie neapibrėžtąjį turtą pateikiama aiškinamojo rašto pastabose.

Segmentai. Informacija apie valstybės išdą pateikiama pagal šiuos veiklos segmentus: bendrųjų valstybės paslaugų, gynybos, viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos, ekonomikos, aplinkos apsaugos, būsto ir komunalinio ūkio, sveikatos apsaugos, poilsio, kultūros ir religijos, švietimo, socialinės apsaugos.

Pagal segmentus valstybės išdas apskaitoje detalizuoja pagrindinės veiklos sąnaudas, su pagrindine veikla susijusius įsipareigojimus ir pagrindinės veiklos pinigų srautus.

Pirminiai veiklos segmentai skiriami pagal tai, kokioms valstybės funkcijoms vykdyti skiriami ir naudojami ištekliai.

Apskaitos politikos keitimas. Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių pripažinimo, apskaitos ar dėl jų atsirandančio finansinio turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir (arba) sąnaudų vertinimo pakeitimas apskaitoje yra laikomas buhalterinės apskaitos politikos keitimu.

Apskaitos politika keičiama dėl VSAFAS pakeitimo arba jei kiti teisės aktai to reikalauja. Apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose rodomas taikant retrospektyvinį būdą, t. y. nauja apskaitos politika taikoma taip, lyg ji visada būtų buvusi, todėl pakeista apskaitos politika yra pritaikoma ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams nuo jų atsiradimo.

Apskaitinių įverčių keitimas. Apskaitiniai įverčiai yra peržiūrimi tuo atveju, jei pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo remtasi atliekant vertinimą, arba atsiranda naujos informacijos ar kitų įvykių.

Apskaitinio įverčio pasikeitimo poveikis nustatant grynąjį perviršį ar deficitą priskiriamas prie:

- laikotarpio, kada įvyko pasikeitimas, jei jis turi įtakos tik tam laikotarpiui;
- laikotarpio, kada įvyko pasikeitimas, ir vėlesnių laikotarpių, jei pasikeitimas veikia ir juos.

Apskaitinio įverčio pasikeitimo rezultatas įtraukiamas į tą veiklos rezultatų ataskaitos eilutę, kurioje buvo parodytas pirminis įvertis, nebent pasikeitimas ataskaitiniu laikotarpiu turi įtakos tik finansinės būklės ataskaitos straipsnių duomenims.

Apskaitos klaidų taisymas. Ir esminės, ir neesminės apskaitos klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose, o apskaitos klaidų taisymo įtaka finansinėse ataskaitose rodoma taip:

- jei apskaitos klaida nėra esminė, jos taisymas registruojamas toje pačioje sąskaitoje, kurioje buvo užregistruota klaidinga informacija, ir rodomas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo pateikta klaidinga informacija;

- jei apskaitos klaida esminė, jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir rodomas veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesniojo ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekoreguojama. Su esminės klaidos taisymu susijusi informacija pateikiama aiškinamojo rašto pastabose.

III. AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

Pastaba Nr. 1. Informacija apie ilgalaikį finansinį turtą pateikiama 1 priede. Per 2021 metus valstybės išdo ilgalaikis finansinis turtas sumažėjo 20 727 712,10 Eur ir sudarė 334 470 597,71 Eur. Ilgalaikio finansinio turto didžiąją dalį (82 proc.) sudarė suteiktos paskolos – 274 166 395,80 Eur, iš kurių 20 942 520,93 Eur suteikta paskolų savivaldybėms, 136 000,00 Eur socialinės apsaugos fondui, 70 091 274,21 Eur suteiktos paskolos nefinansinėms įmonėms bei 183 000 000,01 Eur paskolos

finansinėms įmonėms (t.y. visa suma – Viešųjų investicijų plėtros agentūrai). Ilgalaikės gautinos sumos iš turto realizavimo sudarė 59 331 498,99 Eur (17,7 proc.), iš jų 28 355 007,38 Eur gautina suma iš Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos už parduotą žemę bei 30 976 491,61 Eur gautina suma iš centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo VĮ Turto bankas už perimtą parduoti turtą (iš kurių 9 956 186,73 Eur už žemę, 20 606 925,26 Eur už pastatus, statinius ir kitą turtą bei 413 379,62 Eur už privatizuoti skirtas akcijas).

Pastaba Nr. 2. Informacija apie parduoti laikomo finansinio turto pokyčius pateikiama 2 priede. Parduoti laikomą finansinį turtą sudaro tik išvestinės finansinės priemonės. Per ataskaitinį laikotarpį išvestinių finansinių priemonių bendras pokytis turto pusėje sudarė 59 567 294,06 Eur, kurio didžiausią dalį sudarė pokytis dėl išvestinių finansinių priemonių sandorių pasibaigimo –171 306 316,30 Eur ir pokytis dėl tikrosios vertės padidėjimo – 111 739 022,24 Eur. Šį padidėjimą lėmė valiutos kurso ir rinkos palūkanų normų pokyčiai. 2021 metais pasibaigė penki apsidraudimui dėl valiutos kurso svyravimų sudaryti išvestinių finansinių priemonių sandoriai ir opciono sandoris. Šiuo ataskaitiniu laikotarpiu naujų išvestinių finansinių priemonių sandorių sudaryta nebuvo.

Pastaba Nr. 3. Informacija apie iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto ir suteiktų paskolų pokyčius pateikiama 3 priede. 2021 metais buvo suteikta 105 388 573,23 Eur ilgalaikių ir 3 579 000,00 Eur trumpalaikių paskolų. Ilgalaikių paskolų daugiausiai buvo suteikta UAB „Kauno vandenys“ – 2 807 845,20 Eur, UAB „Utenos vandenys“ – 778 308,30 Eur, UAB „Kuršėnų vandenys“ – 713 921,33 Eur, UAB „Šilutės vandenys“ – 437 626,36 Eur, UAB „Radviliškio šiluma“ – 441 442,12 Eur. Trumpalaikių paskolų daugiausia suteikta Druskininkų savivaldybei – 1 600 000,00 Eur, Utenos savivaldybei – 1 000 000,00 Eur, Pagėgių savivaldybei – 529 000,00 Eur, Švenčionių rajono savivaldybei – 250 000,00 Eur ir Joniškio rajono savivaldybei – 200 000,00 Eur. 2021 metais į valstybės išdą grąžinta 120 956 299,83 Eur suteiktų paskolų. Didžiausią dalį ilgalaikių paskolų grąžino AB „Kauno energija“ – 587 235,35 Eur, UAB „Kauno vandenys“ – 496 927,36 Eur, UAB „Aukštaitijos vandenys“ – 120 249,32 Eur bei Trakų rajono savivaldybė – 177 600,00 Eur. Per 2021 m. buvo grąžintos visos suteiktos savivaldybėms trumpalaikės paskolos – 40 327 600,00 Eur. Indėliai iki dvylikos mėnesių trukmės ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 22 450 000,00 Eur.

Pastaba Nr. 4. Informacija apie veikloje taikomas išvestines finansines priemones, apskaitomas turte, pateikiama 4 priede. Išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė apskaičiuota taikant diskontuotų pinigų srautų metodą, diskontavimui taikant rinkos palūkanų normų derinius.

Pasirinkimo pirkti sandorio tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta, kadangi Valstybės išdo sudarytas pasirinkimo pirkti sandoris turi nestandartines sutarties sąlygas ir srautus. Todėl laikoma, kad sandorio tikroji vertė lygi įsigijimo savikainai (pasirinkimo sandorio premijai). Nuo pasirinkimo sandorio premijos skaičiuojamos sudėtinės palūkanos. Šios palūkanos laikomos tikrosios vertės padidėjimu arba sumažėjimu, kadangi sandorio pabaigoje bus atgaunama sumokėta pasirinkimo sandorio premija ir gaunamos arba mokamos priskaičiuotos sudėtinės palūkanos. Visi išvestinių finansinių priemonių sandoriai bus privalomai vykdomi sutartyse nustatytais sąlygomis ir terminais. Palūkanų normų skirtingomis valiutomis apsikeitimo sandoriai buvo sudaryti išplatintus Vyriausybės vertybinius popierius,

denominuotus JAV doleriais. Jų terminai yra išdėstyti iki 2022 metų ir atitinka vertybinių popierių, denominuotų užsienio valiuta, mokėjimo terminus.

Pastaba Nr. 5. Informacija apie suteiktas paskolas pateikiama 5 priede. Suteiktos paskolos šiame priede rodomos įsigijimo savikaina. VĮ Turto banko administruojamos paskolos priede rodomos bendromis sumomis, jas išskiriant pagal atitinkamas valiutas. Stulpeliuose „Gauto užstato rūšis“ ir „Užstato vertė“ rodomos visos paskolos užtikrinimo priemonės įskaitant materialųjį turtą, jei yra galimybė patikimai nustatyti jo tikrąją vertę ir vadovaujantis 17-uju VSAFAS, atsiranda tikimybė, kad bus atsiskaityta įkeistu turtu. Padidėjusios rizikos paskolos perduodamos administruoti VĮ Turto bankui, ir jei yra tenkinamos išvardintos sąlygos, VĮ Turto bankas nustato materialiojo turto tikrąją vertę.

Pastaba Nr. 6. Informacija apie per vienus metus gautinas sumas pateikiama 6 priede. Per vienerius metus gautinų sumų balansinė vertė laikotarpio pabaigai sudarė 3 610 737 966,09 Eur. 2021 metais per vienerius metus gautinos sumos padidėjo 991 727 179,27 Eur. Pokyčiui didžiausią įtaką turėjo sukauptų gautinų sumų padidėjimas 927 790 375,13 Eur, gautinų finansavimo sumų padidėjimas 104 868 106,32 Eur bei kitų gautinų sumų sumažėjimas 45 440 024,56 Eur.

Gautinos finansavimo sumos iš Europos Sąjungos ir užsienio valstybių 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 636 021 564,10 Eur.

Gautini mokesčiai – 51 069 980,31 Eur, iš jų iš Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo – 50 924 344,49 Eur ir iš Muitinės mokesčių fondo – 145 635,82 Eur. Mokesčių sumos pagal atskirą mokestį pateiktos pastaboje Nr. 7.

Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas – 6 533 831,82 Eur, iš kurių didžiausią dalį sudarė sumos už parduotą ilgalaikį turtą – 5 719 635,37 Eur (iš jų 5 072 913,10 Eur Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pervestinos valstybės išdui sumos už parduotą žemę) ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos pervestina konsulinio mokesčio suma – 802 463,90 Eur. Gautinos sumos už konfiskuotą turtą, baudas ir kitas netesybas – 1 869 149,99 Eur, kurioms pripažintas gautinų delspinigių nuvertėjimas – 1 181 118,44 Eur.

2021 m. gruodžio 31 d didžiausią dalį per vienus metus gautinų sumų sudarė sukauptos gautinos sumos – 2 890 818 340,75 Eur, iš jų:

- sukauptos gautinos sumos iš Europos Sąjungos ir užsienių valstybių – 1 586 925 557,76 Eur, kurias sudaro 1 585 891 989,02 Eur sukauptų gautinų sumų iš Europos Komisijos bei 1 033 568,74 Eur sukauptų gautinų sumų iš Finansinių mechanizmų valdybos, pervedančios Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų paramos lėšas;

- sukauptos gautinos gražintinos finansavimo sumos – 90 726 173,09Eur;

- sukauptos pajamos iš mokesčių – 1 087 077 096,82 Eur, iš jų iš Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo – 1 070 685 885,81 Eur ir iš Muitinės mokesčių fondo – 16 391 211,01 Eur. Didžiausią dalį sukauptų mokesčių pajamų sudarė iš Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo sukauptos gautinos pridėtinės vertės mokesčio pajamos – 821 332 237,34 Eur, akcizų iš kitų asmenų pajamos – 87 751 736,69 Eur, gyventojų pajamų mokesčio pajamos – 65 063 621,49 Eur, pelno mokesčio pajamos – 90 886 415,76 Eur bei iš Muitinės mokesčių fondo sukauptos gautinos muitų ir kitų importo mokesčių pajamos – 10 383 163,53 Eur;

- sukauptos pajamos už turto naudojimą – 490 869,16 Eur;

- sukauptos pajamos už parduotas prekes, turta, paslaugas – 4 672 256,09 Eur, iš kurių didžiausią dalį sudarė iš Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos sukauptų trumpalaikių įsipareigojimų pajamos už parduotą žemę – 4 491 175,60 Eur;

- sukauptos pajamos už baudas, delspinigius ir kitas netesybas – 74 625 317,45 Eur, iš kurių didžiausią dalį sudarė Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos priskaičiuotos sukauptos baudos už aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus – 27 212 478,23 Eur, Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo sukauptos baudos ir delspinigiai – 22 132 660,15 Eur, Lietuvos Respublikos konkurencijos tarnybos sukauptos netesybos – 7 044 235,03, Vilniaus teritorinės muitinės sukauptos baudos paskirtos pagal pareigūnų surašytus administracinių teisės pažeidimų protokolus – 6 661 785,40 Eur, Kauno teritorinės muitinės sukauptos baudos paskirtos pagal pareigūnų surašytus administracinių teisės pažeidimų protokolus – 4 562 474,17 Eur, Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos sukaupti delspinigiai ir baudos už pavėluotus atsiskaitymus – 2 176 511,93 Eur, Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos sukaupti delspinigiai už parduotą žemę – 1 128 127,52 Eur, Muitinės mokesčių fondo sukaupti delspinigiai ir baudos – 1 000 637,73, kitų viešojo sektoriaus subjektų sukauptos pajamos už baudas, delspinigius ir kitas netesybas – 2 706 407,29 Eur;

- sukauptos palūkanų pajamos – 42 057 768,48 Eur. Apskaičiuotoms sukauptoms palūkanų pajamoms buvo pripažinti 14 372,13 Eur nuvertėjimo nuostoliai;

- kitos sukauptos pajamos – 4 243 301,90 Eur, iš kurių didžiausią dalį sudarė Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos sukauptų rinkliavų suma 1 806 964,87 Eur bei Teisingumo ministerijos kitų sukauptų pajamų suma 906 004,82 Eur.

Kitos gautinos sumos sudarė 27 209 976,95 Eur, iš jų:

- kitos gautinos sumos – 9 723 199,69 Eur, iš jų gautinos sumos iš VĮ Turto banko – 8 631 157,81 Eur;

- gautinos grąžintinos finansavimo sumos iš viešojo sektoriaus subjektų – 14 441 448,97 Eur, kurioms pripažintas 103 591,44 Eur nuvertėjimas;

- gautinos vidaus palūkanos – 2 982 012,34 Eur, iš jų gautinos palūkanos iš VĮ Turto banko administruojamų paskolų – 1 485 795,82 Eur, kurioms pripažintas 100 proc. nuvertėjimas.

- Gautinos valstybės rinkliavos – 63 315,95 Eur.

Pastaba Nr. 7. Informacija apie mokesčių sumas pagal atskirus mokesčius pateikiama 7 priede. Per 2021 metus gautinų mokesčių suma padidėjo 3 236 619,07 Eur ir ataskaitinio laikotarpio pabaigai sudarė 51 069 980,31 Eur. Didžiausią gautinų mokesčių sumų dalį ataskaitinio laikotarpio pabaigoje valstybės išde sudarė iš Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo gautinas gyventojų pajamų mokestis – 49 206 512,18 Eur. Prekių ir paslaugų mokesčių gautinos sumos sudarė 1 745 806,40 Eur, iš kurių 1 707 002,01 Eur – akcizai.

Pastaba Nr. 8. Informacija apie po vienu metų gautinas sumas, įskaitant einamųjų metų dalį, pagal grąžinimo laikotarpius ir jų einamųjų metų dalis pateikiama 8 priede. Valstybės įmonės Turto banko administruojamų paskolų ilgalaiškės dalies (kurios įsigijimo savikaina – 11 159 331,45 Eur, balansinė vertė – 9 200 090,26 Eur), dėl nepastovių grąžinimo grafikų nėra galimybės išskaidyti pagal nurodomas dalis, todėl ji priskiriama prie po penkerių metų gautinų sumų. Paskolų ilgalaiškės dalies nuvertėjimas

sudarė 1 959 241,19 Eur, o einamųjų metų dalies – 48 000 333,31 Eur. Kitų ilgalaikių gautinų sumų didžiausią dalį sudarė gautina suma iš Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos už parduotą žemę – 28 355 007,38 Eur ir iš centralizuotai valdomo turto valdytojo VĮ Turto bankas už perimtą parduoti turta – 30 976 491,61 Eur.

Aiškinaamojo rašto pastabose atskleisto finansinio turto nuvertėjimo priežastys yra pradelsti mokėjimo terminai ir pablogėjusi skolininkų finansinė būklė.

Pastaba Nr. 9. Informacija apie pinigus ir pinigų ekvivalentus pateikiama 9 priede. Pinigų likutis valstybės išdo sąskaitose 2021 m. gruodžio 31 dienai sudarė 2 532 166 129,83 Eur. Lyginant su praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigos duomenimis, pinigų likutis padidėjo 198 718 372,51 Eur. Tam didžiausią įtaką turėjo valstybės išdo banko sąskaitose sukauptos pasiskolintos lėšos, skirtos 2022 m. vasario 1 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės euroobligacijų išpirkimui, kurių nominali vertė sudarė 1 500 000 000,00 USD bei 2022 m. kovo 21 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės obligacijų išpirkimui, kurių nominali vertė sudarė 380 000 000,00 EUR.

Trumpalaikių indėlių, kurių terminas neviršija trijų mėnesių, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nebuvo.

Pastaba Nr. 10. Informacija apie finansavimo sumas pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį pateikiama 10 priede

Pastaba Nr. 11. Informacija apie finansavimo sumų likučius pateikiama 11 priede. Lyginant gautinų finansavimo sumų iš Europos Sąjungos ir užsienio valstybių likutį ataskaitinių metų pradžioje su likučiu metų pabaigoje, gautinų finansavimo sumų likutis padidėjo 104 868 106,32 Eur, o finansavimo sumų, gautų iš Europos Sąjungos ir užsienio valstybių, likutis padidėjo 465 703 346,31 Eur.

Pastaba Nr. 12. Informacija apie įsipareigojimų, apskaitoje užregistruotų amortizuota savikaina (įskaitant trumpalaikius vertybinius popierius ir paskolas) pokytį per ataskaitinį laikotarpį pateikiama 12 priede. Per 2021 metus buvo pasiskolinta 3 641 436 195,47 Eur, iš jų 1 719 133 558,54 Eur – iš užsienio kreditorių, 1 922 302 636,93 Eur – iš vidaus kreditorių. Įvykdyti įsipareigojimai per 2021 metus sudarė 2 302 958 037,27 Eur, iš jų 1 283 462 537,27 Eur – užsienio kreditoriams, 1 019 495 500,00 Eur – vidaus kreditoriams. Ataskaitinių metų pabaigoje buvo įvertinti tokie negražintų skolinių įsipareigojimų palūkanų svertiniai vidurkiai: vidaus VVP – 0,26 proc., užsienio VVP – 1,85 proc. bei užsienio paskolų – 0,60 proc..

Įsipareigojimų pagal finansinius instrumentus, apskaitomų amortizuota savikaina, balansinė vertė pagal jų tipą (išskyrus trumpalaikes mokėtinas sumas) 2021 metų pabaigoje sudarė:

- iš užsienio kreditorių gautos paskolos – 4 141 341 364,99 Eur;
- įsipareigojimai pagal VVP – 20 254 853 631,74 Eur, iš jų 7 294 409 403,66 Eur – vidaus, 12 960 444 228,08 Eur – užsienio kreditoriams.

Gautos paskolos pagal sektorius pasiskirsto taip: paskolos iš finansų sektoriaus ar finansų korporacijų – 45 000 000,00 Eur, tarptautinių organizacijų – 4 096 341 364,99 Eur.

Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai ataskaitinio laikotarpio pabaigai sudarė 4 078 686 791,88 Eur – tai, pagal viešojo sektoriaus subjektų pateiktas pažymas dėl finansavimo sumų, užregistruotos kitos ilgalaikės gautinos sumos iš valstybės išdo ataskaitinio laikotarpio pabaigai. Didžiausią dalį kitų ilgalaikių įsipareigojimų sudarė Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos gautina suma užregistruota dėl Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo ir giluminio atliekyno įrengimo atidėjinių sumų, numatomų finansuoti iš Valstybės biudžeto – 3 122 520 161,61 Eur bei iš Europos Sąjungos dėl Europos Komisijos sprendimų skirti lėšų IAE uždarymui – 937 138 114,42 Eur.

Pastaba Nr. 13. Informacija apie gautas paskolas ir išleistus ne nuosavybės vertybinius popierius pagal grąžinimo ir išpirkimo laikotarpius paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną pateikiama 13 priede.

Pastaba Nr. 14. Informacija apie paskolų įvykdymo terminus ir palūkanų normas pateikiama 14 priede.

Pastaba Nr. 15. Informacija, apie finansinių įsipareigojimų, apskaitomų tikrąją vertę, pokyčius per ataskaitinį laikotarpį, pateikta 15 priede. Ataskaitoje yra parodyti finansinių įsipareigojimų, apskaitomų tikrąją vertę, likučiai ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Įsipareigojimų, apskaitomų tikrąją vertę balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo 80 860 000,00 Eur, visa suma – užsienio kreditoriams, ją sudarė užstatai, gauti pagal sudarytų išvestinių finansinių priemonių sutarčių papildomus susitarimus (angl. – credit support annex).

Pastaba Nr. 16. Informacija apie kai kurias trumpalaikes mokėtinas sumas pateikiama 16 priede. Mokėtinų trumpalaikių sumų balansinė vertė laikotarpio pabaigai sudarė 1 319 138 189,49 Eur. 2021 metais trumpalaikės mokėtinos sumos sumažėjo 104 674 623,91 Eur. Tam didžiausią įtaką turėjo 142 886 667,69 Eur mažesnės sukauptos mokėtinos sumos bei 49 835 632,26 Eur didesnės kitos mokėtinos sumos

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje didžiausią dalį trumpalaikių mokėtinų sumų sudarė sukauptos mokėtinos sumos – 759 397 073,61 Eur, iš kurių pagal viešojo sektoriaus subjektų pateiktas pažymas užregistruotos sukauptos finansavimo sąnaudos – 546 436 231,46 Eur, kitos sukauptos sąnaudos – 167 958 909,83 Eur (iš jų sukauptos vidaus palūkanų sąnaudos – 18 594 209,56 Eur ir užsienio palūkanų sąnaudos – 149 364 700,27 Eur) ir kitos sukauptos mokėtinos sumos – 45 001 932,32 Eur. Didžiausią kitų sukauptų mokėtinų sumų dalį sudaro viešojo sektoriaus subjektų įmokos į biudžetą skirtos programoms finansuoti – 31 226 736,57 Eur ir pagal viešojo sektoriaus subjektų pateiktas pažymas priskaitytos mokėtinos finansavimo sumos – 13 775 195,75 Eur.

Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai sudarė 559 741 115,88 Eur, iš kurių 3 089 610,30 Eur yra Muitinės mokesčių fondo gauti išankstiniai mokėjimai ir 556 651 505,58 Eur kitos mokėtinos sumos, kurių didžiąją dalį sudarė įsipareigojimų sumos užregistruotos pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo pateiktą informaciją apie įsipareigojimus mokesčių mokėtojams susijusius su permokomis, mokesčių skirtumais ir išankstiniais mokėjimais – 546 300 648,52 Eur bei gauta suma už Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos suteiktą teisę naudotis radijo dažnius (kanalus) – 7 196 667,00 Eur.

Pastaba Nr. 17 Ataskaitinio laikotarpio pabaigai valstybės išdo grynąjį turtą, parodytą Finansinės būklės ataskaitoje, sudarė 24 621 723 403,98 Eur deficitas, kurio pokytis parodytas Grynojo turto ataskaitoje.

Ankstesnių metų deficitas – 22 204 872 441,49 Eur.

Einamųjų metų deficitas – 2 416 850 962,49 Eur. Jį sudaro 2021 metų valstybės išdo pagrindinės veiklos, kitos veiklos bei finansinės ir investicinės veiklos rezultatas. Lyginant su praėjusių metų rezultatu, ataskaitinio laikotarpio deficitas buvo mažesnis 1 691 678 890,42 Eur. Tam didžiausią įtaką turėjo valstybės išdo pagrindinės veiklos mokesčių pajamų padidėjimas (detali informacija pateikta Pastaboje Nr. 18) bei finansavimo šnaudų sumažėjimas (detali informacija pateikta Pastaboje Nr. 22).

Pastaba Nr. 18. Informacija apie mokesčių pajamas grynąja verte pateikiama 17 priede. 2021 metais mokesčių pajamos valstybės išde buvo 10 012 088 937,92 Eur. Didžiausią dalį 64 proc. mokesčių pajamų sudarė prekių ir paslaugų mokesčiai – 6 378 369 431 Eur, iš kurių – 47 proc. tai pridėtinės vertės mokesčiai – 4 661 382 326,66 Eur, 17 proc. akcizai – 1 661 748 024,32 Eur bei 31 103 020,67 Eur – atskaitymai nuo pajamų pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymą ir 24 136 059,35 Eur loterijų ir azartinių lošimų mokesčių pajamos. Pajamų ir pelno mokesčių pajamos sudarė 34 proc. mokesčių pajamų – 3 415 254 633,42 Eur, iš kurių 22 proc. gyventojų pajamų mokesčio pajamos – 2 183 805 662,50 Eur ir 12 proc. pelno mokesčio pajamos – 1 231 448 970,92 Eur. Muitų ir kitų importo mokesčių pajamos ataskaitinį laikotarpį buvo 170 451 249,40 Eur ir sudarė 1,7 proc. mokesčių pajamų. Kitų mokesčių pajamos per 2021 metus sudarė 38 380 170,17 Eur, iš kurių mokestis už valstybinius gamtos išteklius – 21 799 383,16 Eur, mokestis už aplinkos teršimą – 10 010 660,80 Eur. Nekilnojamojo turto mokesčio pajamos per ataskaitinį laikotarpį sudarė 9 633 453,93 Eur.

2021 metais mokesčių pajamos lyginant su praėjusiais metais išaugo 1 515 698 811,79 Eur, tam didžiausią įtaką turėjo 682 057 392,37 Eur didesnės pajamų ir pelno mokesčių pajamos, iš kurių gyventojų pajamų mokesčio 257 378 825,99 Eur ir pelno mokesčio pajamos 424 678 566,38 Eur. Pridėtinės vertės mokesčio pajamos ataskaitinį laikotarpį palyginus su ankstesniu padidėjo 681 948 271,70 Eur, akcizų pajamos padidėjo 96 588 220,46 Eur, muitų ir kitų importo mokesčių pajamos padidėjo 41 116 592,18 Eur. Kitų mokesčių pajamos per 2021 metus padidėjo 13 988 335,08 Eur, tam didžiausią įtaką turėjo 6 635 557,89 Eur didesnės atskaitymų nuo pajamų pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymą pajamos bei 5 238 833,34 Eur didesnės loterijų ir azartinių lošimų mokesčio pajamos.

Pastaba Nr. 19. Informacija apie pagrindinės veiklos kitas pajamas pateikiama 18 priede. 2021 metais pagrindinės veiklos kitos pajamos buvo 202 710 824,09 Eur, iš kurių 46 870 723,13 Eur – pajamos iš rinkliavų ir 155 840 100,96 Eur – kitos pajamos, kurias sudarė: 58 820 758,08 Eur – kelių naudotojų mokesčių pajamos, 53 110 496,99 Eur – transporto priemonių mokesčių pajamos, 17 708 313,74 Eur – kitos neišvardytos pajamos, 11 800 724,99 Eur – konsulinis mokestis, 9 151 210,63 Eur – žyminis mokestis, 3 904 901,70 Eur – mokestis už pramoninės nuosavybės objektų registravimą, 599 752,15 Eur – kitos trumpalaikės gautinos sumos, 568 167,00 Eur – iš Europos Komisijos gautos lėšos pagal susitarimus su tabako bendrovėmis „Imperial Tobacco Limited“ ir „Japan Tobacco International“, 166 865,14 Eur – mokesčių už eismo ribojimą pajamos bei kitos pajamos.

Pastaba Nr. 20. Informacija apie kitos veiklos pajamas ir sąnaudas pateikiama 19 priede. 2021 metais kitos veiklos pajamas sudarė:

132 230 109,03 Eur – turto ir atsargų realizavimo pajamos, iš kurių 94 798 250,92 Eur – nematerialiojo turto realizavimo pajamos (Klimato kaitos specialiosios programos lėšos – 86 227 220,00 Eur, atsinaujinančių energijos išteklių lėšos – 6 030 000,00 Eur, LR ryšių reguliavimo tarnybos pajamos už suteiktą teisę naudotis radijo dažnius (kanalus) – 2 539 999,92 Eur), 44 625 342,51 Eur – valstybinės žemės sklypų pardavimo pajamos, 1 202 686,47 Eur – kito turto ir atsargų realizavimo pajamos. Gražinto centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo, t.y. VĮ Turto banko, gauto parduoti nenaudojamo valstybės funkcijoms ir pripažinto nereikalingu turto suma sumažino turto ir atsargų realizavimo pajamas 8 396 170,87 Eur. Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui perduoto parduoti turto pardavimo pelnas sudarė 14 294 364,68 Eur (iš kurių 7 412 589,44 Eur už perduotus pastatus ir kitus statinius bei 5 332 577,00 Eur už perduotas akcija), 21 202 115,82 Eur – pajamos iš administracinių baudų, 311 616,78 Eur – pajamos už turto nuomą, 8 565 232,85 Eur – kitos pajamos iš konfiskuoto turto realizavimo bei kitų netesybų, iš kurių didžiausią dalį sudarė Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo pajamos iš konfiskacijos – 5 428 904,12 Eur ir Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos kitų netesybų pajamos – 1 344 007,57 Eur.

2021 metais kitos veiklos pajamos lyginant su praėjusiais metais sumažėjo 106 934 678,74 Eur, tam didžiausią įtaką turėjo 105 151 012,83 Eur mažesnės pajamos iš administracinių baudų, 13 783 639,78 Eur mažesnės kitos pajamos ir 5 281 181,52 Eur didesnės pajamos iš turto ir atsargų pardavimo bei 6 871 748,74 Eur didesnės centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui perduoto parduoti turto pardavimo pelnas.

Kitos veiklos sąnaudos, lyginant su 2020 metais, per ataskaitinį laikotarpį padidėjo 129 682,00 Eur ir sudarė 1 097 265,57 Eur – tai centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui VĮ Turto bankui, perduoto parduoti turto nuvertėjimo sąnaudos.

Pastaba Nr. 21. Informacija apie finansinės ir investicinės veiklos pajamas ir sąnaudas pateikiama 20 priede.

Palūkanų pajamos per 2021 metus sudarė 33 435 480,52 Eur, iš kurių 10 450 320,55 Eur sudarė vidaus palūkanų pajamos, 61 880,49 Eur – užsienio ir 22 923 279,48 Eur – sąlyginių palūkanų pajamos.

Per 2021 metus kitų finansinės ir investicinės veiklos pajamų gauta 347 540 298,65 Eur, kurių didžiausią dalį sudarė išvestinių finansinių priemonių pajamos 99 285 832,03 Eur iš užsienio kreditorių. Dar 247 519 124,74 Eur sudarė kitos finansinės ir investicinės veiklos kitos pajamos, iš kurių 246 918 105,18 Eur – išvestinių finansinių priemonių perkainojimo pajamos. Finansinio turto perleidimo pajamos ir pelnas sudarė 735 341,88 Eur – tai centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, t.y. VĮ Turto bankui, perduotų privatizuoti akcijų suma ir jų pardavimo pelnas.

Dividendų pajamos 2021 metais sudarė 157 073 140,68 Eur, iš kurių 95 873 999,05 Eur – dividendai, 44 573 306,77 Eur – kitos pelno įmokos, 16 625 835,86 Eur – Lietuvos banko pervesta pelno įmoka.

Ataskaitinio laikotarpio finansinės investicinės veiklos baudų ir delspinigių pajamos buvo 13 227 293,06 Eur, iš jų baudų pajamos – 3 486 966,35 Eur, delspinigių pajamos – 9 740 326,71 Eur.

Palūkanų sąnaudos 2021 metais sudarė 326 202 540,69 Eur. Iš jų 41 084 364,59 Eur – vidaus palūkanų sąnaudos, 274 794 537,90 Eur – užsienio palūkanų sąnaudos. Sąlyginių palūkanų sąnaudos sudarė 10 323 638,20 Eur.

2021 metais kitos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos sudarė 216 793 065,01 Eur. Iš jų 89 045 090,69 Eur – užsienio išvestinių finansinių priemonių sąnaudos, 127 747 974,32 Eur – kitos finansinės ir investicinės veiklos kitos sąnaudos, iš kurių didžiausią dalį sudarė išvestinių finansinių priemonių perkainavimo sąnaudos – 111 245 580,25 Eur, Lietuvos bankui sumokėtos neigiamos palūkanos už sąskaitų likučius – 14 681 331,85 Eur.

Bendras valiutos kurso poveikis veiklos rezultatams buvo neigiamas ir sudarė 125 268 987,05 Eur. Reikšmingiausią dalį tame turėjo įsipareigojimai pagal VVP, denominuoti JAV doleriais. Ataskaitinių metų pabaigoje tokių VVP nominali vertė nacionaline valiuta sudarė – 1 323 451 461,67 Eur. Per ataskaitinius metus JAV dolerio oficialusis valiutos kursas pakito nuo 1,2281 USD/EUR iki 1,1334 USD/EUR, arba -7,71 proc., o nepalankus valiutos kursas įtakojo įsipareigojimų dalies užsienio valiuta padidėjimą.

Pastaba Nr. 22. Ataskaitinio laikotarpio informacija pagal veiklos segmentus pateikiama 21 priede, praėjusio ataskaitinio laikotarpio informacija pagal veiklos segmentus pateikiama 22 priede.

Didžiausią dalį 2021 metų pagrindinės veiklos sąnaudų sudaro finansavimo sąnaudos viešojo ir ne viešojo sektoriaus subjektams – 12 673 516 371,21 Eur, kurios palyginus su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu sumažėjo 134 411 239,50 Eur.

Nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudos sudarė 16 938 741,13 Eur, tai Valstybinės mokesčių inspekcijos parodytas gautinų baudų registruotų Administracinių nusižengimų registre nuvertėjimas.

Valstybės išdo pagrindinės veiklos sąnaudos detalizuojamos pagal valstybės atliekamas funkcijas, iš kurių 2021 metais teko:

- socialinės apsaugos funkcijai – 4 332 889 534,91 Eur (34,1 proc.);
- ekonomikos funkcijai – 1 661 178 641,81 Eur (13,1 proc.);
- švietimo funkcijai – 1 641 785 061,34 Eur (12,9 proc.);
- sveikatos apsaugos funkcijai – 1 372 587 168,98 Eur (10,8 proc.);
- gynybos funkcijai – 1 279 696 341,93 Eur (10,1 proc.);
- bendrųjų valstybės paslaugų funkcijai – 1 237 733 804,63 Eur (9,8 proc.);
- viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos funkcijai – 695 302 765,22 Eur (5,5 proc.);
- poilsio, kultūros ir religijos funkcijai – 319 194 708,09 Eur (2,5 proc.);
- aplinkos apsaugos funkcijai – 101 720 834,47 Eur (0,8 proc.);
- būsto ir komunalinio ūkio funkcijai – 48 454 275,20 Eur (0,4 proc.).

Pagrindinės veiklos sąnaudos 2021 metais lyginant su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu sumažėjo 128 169 407,68 Eur. Ataskaitiniu laikotarpiu valstybės išdo pagrindinės veiklos sąnaudos didėjo visose valstybės funkcijų segmentuose išskyrus ekonomikos, socialinės apsaugos ir poilsio, kultūros ir religijos. Reikšmingiausiai sumažėjo sąnaudos skirtos socialinės apsaugos funkcijai – 676 719 852,33 Eur.

Pastaba Nr. 23. Informacija apie įsipareigojimų dalį eurais ir užsienio valiutomis pateikiama 23 priede.

Pastaba Nr. 24. Informacija apie turimą finansinį turtą, išreikštą užsienio valiuta, pateikiama 24 priede.

Pastaba Nr. 25. Finansinės rizikos valdymo pastabos pateikiamos 25 priede.

Pastaba Nr. 26. Informacija apie suteiktas garantijas dėl paskolų pateikiama 26 priede. Didžiąją dalį suteiktų valstybės garantijų dėl paskolų per 2021 metus sudarė suteiktos garantijos UAB Investicijų ir verslo garantijos – 104 483 560,69 Eur, UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondui – 46 992 362,25 Eur, Valstybės garantuojamų paskolų studentams – 12 678 713,11 Eur, AB „Klaipėdos nafta“ – 26 829 000,00 Eur.

2021 m. buvo grąžinta 103 404 315,77 Eur paskolų, kurioms buvo suteiktos garantijos, iš jų UAB Investicijų ir verslo garantijos grąžino 60 191 204,20 Eur, UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondas – 33 246 169,29 Eur, AB Klaipėdos nafta – 3 436 997,29 Eur ir Valstybinio studijų fondas – 6 529 944,99 Eur.

Siekdama padėti vidutinėms ir didelėms įmonėms, veikiančioms Lietuvoje, paveiktoje COVID-19 protrūkio, Lietuvos Respublika nusprendė įsteigti fondą, kurį sudaro Vyriausybės įnašas ir galimi tarptautinių institucijų ir privačių investuotojų įnašai. Fondui įgyvendinti buvo įsteigtos dvi bendrovės – viena iš jų UAB „Valstybės investicinis kapitalas“, kuriai 2021 m. buvo suteikta 50 000 000,00 Eur Valstybės garantija, užtikrinant įmonės įsipareigojimus pagal išleidžiamas obligacijas.

Pastaba Nr. 27. Informacija apie neapibrėžtuosius įsipareigojimus pateikta 27 priede. Neapibrėžtuosius įsipareigojimus sudaro garantijos dėl suteiktų paskolų.

Pagal 2016 metais pasirašytą susitarimą dėl paskolos programos su Bendrąja pertvarkymo valdyba Finansų ministerija, susiklosčius sutartyje numatytoms aplinkybėms, įsipareigojo suteikti iki 33 milijonų eurų paskolą. 2021 metais pagal šią sutartį paskolų išduota nebuvo.

Vadovaujantis inventorizacijos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ nuostatomis finansų ministro 2021 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. 1K-393 ir inventorizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2020 m. lapkričio 23d. Finansų ministro įsakymu Nr. 1K-378 „Dėl valstybės išdo apskaitos tvarkymo“ buvo sudaryta Inventorizacijos komisija atlikti Valstybės išdo finansinio turto ir įsipareigojimų metinę inventorizaciją pagal 2021 m. gruodžio 31 d. būklę. Inventorizacija buvo atlikta, inventorizacijos rezultatai apibendrinti ir pateikti vadovybei Inventorizacijos komisijos išvadoje.

Finansų ministrė

Gintarė Skaistė

Valstybės išdo departamento direktorė

Rasa Kavolytė